Toelichting bij de projectoproep

Actieplan Lokale en provinciale verkiezingen 2024

In deze toelichtingsbijlage vindt u informatie over de doelstellingen, de mogelijke subsidieaanvragers, de beoordelingsprocedure en andere gegevens die u nodig hebt om een subsidie aan te vragen voor een project waarmee u als organisatie bijdraagt tot het bereiken van specifieke doelgroepen en het wegwerken van drempels in het kader van deelname aan de lokale en provinciale verkiezingen op 13 oktober 2024.

1. Inleiding

Op woensdag 14 juli 2021 besliste het Vlaams Parlement tot de afschaffing van de opkomstplicht voor de lokale en provinciale verkiezingen (verder: verkiezingen). Op 13 oktober 2024 zullen burgers voor het eerst dus niet meer verplicht zijn om te gaan stemmen. Dat is een belangrijke democratische vernieuwing van het stemproces en zet burgers ertoe aan om bewust hun stem uit te brengen. Door de afschaffing van de opkomstplicht zullen de politieke partijen genoodzaakt zijn om bij verkiezingen aan de mensen uit te leggen waarom gaan stemmen en participeren aan de lokale democratie belangrijk is en een verschil kan maken.

Experten wijzen er evenwel op dat de afschaffing van de opkomstplicht ervoor kan zorgen dat bepaalde bevolkingsgroepen proportioneel minder zullen gaan stemmen. Daarbij wordt vooral gedacht aan kwetsbare bevolkingsgroepen zoals jongeren, ouderen, mensen in een sociaaleconomisch zwakkere positie, en personen met een handicap. Om deze doelgroepen te bereiken is er - naast de politieke partijen - eveneens een rol weggelegd voor de overheid. Er moet worden ingezet op bewustmaking bij specifieke doelgroepen via het informeren en sensibiliseren zodat burgers finaal bewust en geëngageerd kunnen deelnemen aan het verkiezingsproces. In de eerste plaats aan de hand van een inclusieve overheidscommunicatiecampagne om zoveel mogelijk burgers te informeren over het belang van de verkiezingen van 13 oktober 2024. Een rechtstreekse overheidscommunicatie bereikt echter niet iedereen en daarom zijn aanvullende initiatieven noodzakelijk.

Dergelijke initiatieven moeten gebeuren via een samenwerking met partners op het terrein met expertise in het bereiken van specifieke doelgroepen om hen te wijzen op het belang van het laten horen van je stem. Tegelijkertijd is het belangrijk dat mogelijke drempels voor specifieke doelgroepen zoveel mogelijk

weggewerkt worden[1]. In dat kader engageert de minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen zich om gerichte ondersteuning te voorzien voor partners die hierrond aan de slag willen gaan.

Het opzet is om een brede oproep open te stellen voor acties die erop gericht zijn om specifieke doelgroepen te bereiken en hen te informeren en te enthousiasmeren om hun stem uit te brengen.

Het doel is enerzijds om zoveel mogelijk burgers bewust te maken van het belang om hun stem uit te brengen, zodat ze weloverwogen een keuze kunnen maken. Daarnaast is het essentieel dat burgers zo vlot mogelijk de weg vinden naar de stembus. Daarbij is het cruciaal dat acties in het kader van deze oproep in een sfeer van absolute onafhankelijkheid en onpartijdigheid verlopen. Het is uitdrukkelijk geenszins de bedoeling dat partners in hun acties het stemgedrag sturen.

Initiatiefnemers die willen intekenen, kunnen beroep doen op projectsubsidies in de aanloop naar de verkiezingen van 13 oktober 2024. De mogelijke doelgroepen voor deze oproep worden gedefinieerd als volgt: jongeren, senioren, mensen in armoede en personen met een handicap.

Voor vragen kan u contact opnemen met het Agentschap Binnenlands Bestuur, Havenlaan 88 bus 70, 1000 Brussel (tel. 32 2 553 96 43), of mailen naar samenleven@vlaanderen.be.

2. Wat zijn de concrete verwachtingen?

Binnen deze subsidieoproep zijn we op zoek naar partners met expertise in het bereiken en informeren van specifieke doelgroepen enerzijds en het identificeren en wegwerken van mogelijke drempels voor de reeds genoemde doelgroepen om deel te nemen aan het verkiezingsgebeuren anderzijds.

De invulling van de notie 'specifieke doelgroepen' wordt in deze oproep beperkt tot een aantal doelgroepen waarvan geweten is dat ze moeilijker te bereiken zijn en/of waarvan academisch onderzoek heeft aangetoond dat zij proportioneel minder zullen deelnemen aan verkiezingen vermits de opkomstplicht is afgeschaft. Het gaat om jongeren, ouderen, mensen in armoede, en personen met een handicap. De beoordeling zal afhangen van de kwaliteit van het voorstel en vooral de nodige garanties omtrent onafhankelijkheid en onpartijdigheid

Het te verwachten aanbod bevat acties die in de eerste plaats op het terrein plaatsvinden en die contact faciliteren met specifieke doelgroepen. Het opzet is om mensen te informeren en te betrekken die minder bereikt worden via de bredere communicatiestromen (de traditionele en sociale media). Daarvoor zijn specifieke methodieken aangewezen, en dit afhankelijk en op maat van de beoogde doelgroep. Daarnaast kunnen aanvragers ook acties uitwerken die duidelijke drempels om deel te nemen aan het

[1] Uitzondering zijn de drempels waarvoor een aparte maatregelen worden getroffen, bvb.. aangepast vervoer voor personen met een beperking.

verkiezingsproces identificeren en een plan van aanpak voorstellen om deze weg te werken. Ook deze acties dienen op maat van de te bereiken doelgroep te zijn.

Het is de bedoeling dat de verschillende projecten samen zo veel mogelijk doelgroepen bereiken op een zo groot mogelijke schaal. Het aanbod dat uit deze oproep voorkomt, moet in zijn totaliteit het gehele Vlaamse grondgebied kunnen afdekken. De indieners moeten dus duidelijk aangeven welk grondgebied hun aanvraag bestrijkt en de mate waarin de doelgroep(en) die ze beogen binnen deze perimeter is/zijn vertegenwoordigd. Affiniteit en expertise met de beoogde doelgroep(en) is dus belangrijk. Het is noodzakelijk dat dit allemaal aan bod komt in het plan van aanpak. Ook samenwerking met de doelgroep(en) zelf, als met lokale besturen, is een must.

Cruciaal is ook dat in deze aanpak onafhankelijkheid en de onpartijdigheid wordt bewaakt. Aanvragen die hier niet aan tegemoet komen, zullen sowieso niet verder worden beoordeeld. Indien tijdens de uitvoering van een project of bij afloop van het project wordt vastgesteld dat deze principes niet worden gerespecteerd, zal het project meteen worden stopgezet en zullen reeds uitbetaalde voorschotten worden teruggevorderd.

Projecten die worden geselecteerd zullen bereid moeten zijn om samen te werken met een begeleidingsorganisatie die wordt aangeduid door het Agentschap Binnenlands Bestuur. Deze begeleidingsorganisatie zal de opdracht krijgen om te zorgen voor afstemming, complementariteit en expertise-uitwisseling. De verdere modaliteiten van deze samenwerking zullen nog worden bepaald.

Na de verkiezingen zullen de projectindieners, samen met de begeleidingsorganisatie, een globale eindevaluatie met leerpunten opmaken.

3. Wie kan een subsidie aanvragen?

Een subsidie kan worden toegekend aan:

1. Een rechtspersoon.
   Een rechtspersoon is een juridische constructie die rechtshandelingen kan verrichten en rechten en plichten heeft. Er bestaan:
   • rechtspersonen van privaat recht (vzw, stichting, vennootschappen…)
   • rechtspersonen van publiek recht (provincie, gemeente, openbare instelling…)
2. Een vereniging of entiteit zonder rechtspersoonlijkheid (maatschap, feitelijke vereniging…).
   De overheid kan een subsidie toekennen aan meerdere personen die geen vereniging vormen, maar enkel een los samenwerkingsverband. Dat kan als ze samen een doelstelling willen realiseren en de subsidie onder elkaar verdelen.

De toekenning van een subsidie is gebaseerd op een wederzijdse verbintenis waarbij de begunstigde van de subsidie aanvaardt de beoogde activiteit van algemeen belang uit te voeren en de subsidieverstrekker aanvaardt daarvoor een financiële ondersteuning te leveren.

De oproep richt zich tot Nederlandstalige organisaties. Het betreft Nederlandstalige initiatieven die worden uitgevoerd op het grondgebied van het Vlaamse gewest.

Per indiener kan slechts 1 aanvraag ingediend worden.

4. Hoe worden de subsidieaanvragen beoordeeld?

Ontvankelijkheid

Uw subsidieaanvraag is ontvankelijk wanneer het volledig ingevulde en ondertekende aanvraagformulier digitaal verstuurd wordt, uiterlijk op 1 december 2023 (12u), naar samenleven@vlaanderen.be. De datum en tijdstip waarop de mail wordt verstuurd, geldt als bewijs.

Subsidieaanvragen die te laat verstuurd worden of niet volledig zijn, worden niet verder beoordeeld.

Beoordeling

Bij de beoordeling wordt er gestreefd naar een zo groot mogelijke diversiteit qua aanbod. De beoordeling gebeurt in eerste instantie door het Agentschap Binnenlands Bestuur. Een academicus met de nodige expertise en de VVSG als belangenbehartiger namens de lokale besturen, zullen hierbij ook worden geconsulteerd. Het Agentschap Binnenlands Bestuur legt zijn beoordeling voor aan de Vlaams minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen. Het is de Vlaamse Regering die de uiteindelijke beslissing neemt. Mits motivatie kan afgeweken worden van het voorstel van het Agentschap Binnenlands Bestuur.
In de beoordelingsfase wordt het project beoordeeld op basis van de volgende criteria:

Eerste stap: Onafhankelijkheid en onpartijdigheid

Indien de aanvraag niet aan deze criteria beantwoordt, worden de inhoudelijke en financiële criteria niet verder beoordeeld.

- Onafhankelijkheid

De aanvrager duidt hoe gegarandeerd wordt dat alle communicatie in het kader van een geplande actie onafhankelijk is en enkel en alleen tot doel heeft de beoogde doelgroep correct te informeren over de wijzingen aan het kiesproces en het belang van het uitbrengen van een stem in het kader van verkiezingen.

- Onpartijdigheid

De aanvrager toont in zijn plan van aanpak aan dat hij er alles aan doet om in de beoogde acties geen enkele schijn van politieke partijdigheid weer te geven. Dat is een absolute voorwaarde om een subsidie te kunnen ontvangen id.

Ter verduidelijking: er mag over politieke partijen gecommuniceerd worden, maar daarbij moeten alle politieke partijen evenveel en evenwichtig aan bod komen. In die zin kan het uiteraard een keuze zijn om niet specifiek over de verschillende politieke partijen te communiceren, maar enkel over het belang van democratie en stemrecht en de specifieke politieke context achterwege te laten. Die keuze ligt geheel bij de indiener zelf.

Indien bij de uitvoering van het project of op basis van de latere rapportering wordt vastgesteld dat dit niet wordt gerespecteerd, wordt het project stopgezet en worden alle reeds uitbetaalde subsidies worden terugbetaald.

Tweede stap: Inhoudelijke en financiële beoordeling

Op basis van de inhoudelijke en financiële beoordeling, zal aan de voorstellen een score worden toegekend. In de uiteindelijke selectie zal naast de score ook rekening worden gehouden met regionale spreiding en vertegenwoordiging van verschillende doelgroepen. Projecten moeten minimaal 50 procent behalen om geselecteerd te worden.

1. **Kwaliteit van het inhoudelijk voorstel (80 procent)**

Als sub-criteria voor de kwaliteit worden gehanteerd:

- Visie (20 procent)

De aanvrager geeft zijn visie op de uitvoering van het project weer. De aanvrager duidt hierbij de doelstellingen van de projectoproep, hoe de organisatie hier uitvoering aan zal geven en waar de sterktes van de organisatie precies liggen. Er wordt bekeken of de aanvrager een realistische visie voorstelt.

- Concreet aanbod (20 procent)

De aanvraag bevat de concrete acties die de aanvrager zal nemen. Daarbij wordt verduidelijkt op welke manier en onder welke vorm de indiener de specifieke doelgroep(en) zal bereiken. Ook wordt aangegeven hoe de doelgroep(en) zelf worden betrokken. Dit zal in de uitvoering van het project moeten worden in kaart gebracht.

- Plan van aanpak (20 procent)

De aanvrager beschrijft het voorgestelde plan van aanpak, met duidelijke timing. Projecten moeten in de mogelijkheid zijn om op 1 februari effectief op te starten. In het plan van aanpak worden concrete resultaten vooropgesteld, ook naar bereik van zowel de doelgroep als lokale besturen. Uit de aanvraag moet duidelijk zijn hoe de geplande acties tot de gewenste output en verwachtingen zullen leiden.

- Kwaliteit/expertise van de aanvrager (10 procent)

De aanvrager geeft aan welke expertise hij heeft in het bereiken van de beoogde doelgroep(en).

- Samenwerking met lokale besturen (10 procent)

In de uitrol van beoogde acties is het eveneens belangrijk om een brug te slaan naar de lokale besturen die hierin een regierol hebben. De VVSG kan hierin faciliteren. Voor de lokale besturen is het immers evenzeer van belang dat al hun inwoners goed geïnformeerd worden over hun rechten als burgers en het belang van uitbrengen van een stem om bij te dragen aan het democratisch proces. Bedoeling is om ook een aanbod voor lokale besturen te realiseren. Zo zullen indieners tools moeten kunnen aanreiken aan lokale besturen, zodat ook de lokale besturen aan de slag kunnen om de beoogde doelgroepen te bereiken.

2. De financiële beoordeling (20 procent)

Er wordt een duidelijke en realistische begroting opgemaakt waarbij de gevraagde middelen proportioneel zijn met het inhoudelijk voorstel, ook op vlak van bereik van doelgroep(en) en grondgebied.

5. Welke kosten komen in aanmerking voor subsidiëring?

Personeelskosten

De volgende personeelskosten komen in aanmerking voor subsidiëring:

- brutosalarissen of -lonen, met inbegrip van alle wettelijk verplichte werknemers- en werkgeversbijdragen;
- personeelskosten voor rechtstreeks betrokken personeelsleden, in verhouding tot de tijd die besteed is aan het project of aan de gesubsidieerde activiteiten.
- enkel personeelskosten voor het project aangeworven personeelsleden kunnen worden aanvaard of indien bestaand personeel wordt ingezet men moet aantonen dat de taken van deze medewerkers werden overgenomen gedurende de looptijd van het project

Werkingskosten

De volgende werkingskosten komen in aanmerking voor subsidiëring:

- kosten die exclusief betrekking hebben op de uitvoering van het project of de gesubsidieerde activiteiten, en die verifieerbaar zijn;
- kosten voor tijdelijke medewerkers, zoals vrijwilligersvergoeding;
- afschrijvingskosten voor de aankoop van materiaal in het kader van het project, waarbij een afschrijvingstermijn van minstens 3 jaar wordt gehanteerd;
- de huur of leasing die aan derden moet worden betaald voor het gebruik van lokalen, apparatuur, infrastructuur enzovoort;
- overheadkosten die direct gerelateerd zijn aan het project zijn aanvaardbaar ten belope van maximaal 10% van de door de subsidieverstrekker uiteindelijk aanvaarde kosten.

De volgende werkingskosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring:

- gebruikelijke structurele werkingskosten die geen link hebben met de uitvoering van de acties;
- werkingskosten waarvan de link met de inhoud van het project of de gesubsidieerde activiteit moeilijk aantoonbaar is (bijvoorbeeld verwaarloosbare gebruiksgraad);
- overheadkosten die geen duidelijke link vertonen met het project;
- afschrijvingskosten voor het gebruik van bestaande infrastructuur;
- kosten voor reizen naar en verblijf in het buitenland.

Investeringskosten

Investeringskosten komen niet in aanmerking.

6. Procedure

De subsidie is bestemd voor projecten van beperkte duur met duidelijke, welomschreven doelstellingen en te behalen resultaten. Onder voorbehoud van de goedkeuring van de begroting, worden begin 2024 in het kader van het Actieplan subsidies toegekend voor 10 maanden, ingaande vanaf 1 februari 2024. Het maximale subsidiebedrag per individueel project bedraagt 100.000 euro. Er is een totaalbudget van 650.000 euro beschikbaar (onder voorbehoud van de goedkeuring van de Vlaamse begroting 2024). Organisaties mogen voor de oproep slechts 1 project indienen.

Na het verlopen van de indieningstermijn (1 december 2023, 12u), worden alle aanvragen individueel beoordeeld. Het resultaat van de beoordeling wordt door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen in de loop van januari 2024 bekendgemaakt. De projecten starten effectief op 1 februari 2024.

Als uw project wordt goedgekeurd, wordt een besluit van de Vlaamse Regering opgemaakt waarin de te behalen resultaten zijn opgenomen. Indien de vooropgestelde resultaten niet bereikt worden zal er een (gedeeltelijke) terugvordering gebeuren van het subsidiebedrag.

U vindt het aanvraagformulier op www.vlaanderen.be/samenleven.
Voor meer informatie kan u contact opnemen met Sabine Van de gaer van het Agentschap Binnenlands Bestuur via sabine.vandegaer@vlaanderen.be of samenleven@vlaanderen.be.